

Samling af Afgørelser

DOMSTOLENS DOM (Første Afdeling)

9. juli 2020*

»Præjudiciel forelæggelse – retligt samarbejde på det civile område – forordning (EU) nr. 1215/2012 – artikel 7, nr. 2) – retslig kompetence i sager om erstatning uden for kontrakt– det sted, hvor skadetilføjelsen er foregået – stedet for skadens indtræden – manipulation med oplysninger vedrørende udstødningsemissioner fra motorer fremstillet af en producent af motorkøretøjer«

I sag C-343/19,

angående en anmodning om præjudiciel afgørelse i henhold til artikel 267 TEUF, indgivet af Landesgericht Klagenfurt (den regionale domstol i Klagenfurt, Østrig) ved afgørelse af 17. april 2019, indgået til Domstolen den 30. april 2019, i sagen

Verein für Konsumenteninformation

mod

Volkswagen AG,

har

DOMSTOLEN (Første Afdeling),

sammensat af afdelingsformanden, J.-C. Bonichot, og dommerne M. Safjan (refererende dommer), L. Bay Larsen, C. Toader og N. Jääskinen,

generaladvokat: M. Campos Sánchez-Bordona,

justitssekretær: A. Calot Escobar,

på grundlag af den skriftlige forhandling,

efter at der er afgivet indlæg af:

- Verein für Konsumenteninformation ved Rechtsanwälte M. Poduschka og A. Klauser,
- Volkswagen AG ved Rechtsanwälte T. Kustor og S. Prossinger,
- Det Forenede Kongeriges regering ved F. Shibli og Z. Lavery, som befuldmægtigede, bistået af barrister B. Lask,
- Europa-Kommissionen ved M. Heller og M. Wilderspin, som befuldmægtigede,

* Processprog: tysk.

og efter at generaladvokaten har fremsat forslag til afgørelse i retsmødet den 2. april 2020,
afsagt følgende

Dom

- 1 Anmodningen om præjudiciel afgørelse vedrører fortolkningen af artikel 7, nr. 2), i Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) nr. 1215/2012 af 12. december 2012 om retternes kompetence og om anerkendelse og fuldbyrdelse af retsafgørelser på det civil- og handelsretlige område (EUT 2012, L 351, s. 1).
- 2 Anmodningen er blevet indgivet i forbindelse med en tvist mellem Verein für Konsumenteninformation, en forbrugerbeskyttelsesorganisation med hjemsted i Wien (Østrig) (herefter »VKI«), og Volkswagen AG, en producent af motorkøretøjer i form af et aktieselskab efter tysk ret med hjemsted i Wolfsburg (Tyskland), vedrørende sidstnævntes ansvar for skader som følger af, at der i køretøjer erhvervet af østrigske forbrugere var monteret en software, som manipulerede oplysningerne om udstødningsemissioner.

Retsforskrifter

EU-retten

Forordning nr. 1215/2012

- 3 15. og 16. betragtning til forordning nr. 1215/2012 har følgende ordlyd:
 - »(15) Kompetencereglerne bør frembyde en høj grad af forudsigelighed og være baseret på sagsøgtes bopæl som det principielle kriterium. Dette kompetencekriterium bør altid kunne gøres gældende, undtagen i enkelte velafgrænsede tilfælde, hvor det på grund af tvistens genstand eller af hensyn til parternes aftalefrihed er berettiget at lægge et andet tilknytningsmoment til grund. For at gøre de fælles regler mere gennemsigtige og undgå kompetencekonflikter bør juridiske personers bopæl defineres selvstændigt.
 - (16) Som kompetencekriterium bør sagsøgtes bopæl suppleres med alternative kriterier baseret på en sags nære tilknytning til en bestemt ret eller på hensynet til god retspleje. Kriteriet nær tilknytning bør tjene til at skabe retssikkerhed og undgå muligheden for, at sagsøgte indstævnes for en ret i en medlemsstat, som vedkommende ikke med rimelighed kunne forudse. Dette er navnlig vigtigt i tvister angående forpligtelser uden for kontrakt, der er opstået i forbindelse med krænkelser af privatlivets fred og af individets rettigheder, herunder ærekrænkelser.«
- 4 Kapitel II i forordning nr. 1215/2012 med overskriften »Kompetence« indeholder bl.a. en afdeling 1 med overskriften »Almindelige bestemmelser« og en afdeling 2 med overskriften »Specielle kompetenceregler«. Denne forordnings artikel 4, stk. 1, som er indeholdt i denne afdeling 1, bestemmer følgende:

»Med forbehold af denne forordning skal personer, der har bopæl på en medlemsstats område, uanset deres nationalitet, sagsøges ved retterne i denne medlemsstat.«

- 5 Artikel 7 i forordning nr. 1215/2012, der findes i afdeling 2 i forordningens kapitel II, har følgende ordlyd:

»En person, der har bopæl på en medlemsstats område, kan sagsøges i en anden medlemsstat:

[...]

- 2) i sager om erstatning uden for kontrakt, ved retten på det sted, hvor skadetilføjelsen er foregået eller vil kunne foregå

[...]«

Rom II-forordningen

- 6 Artikel 6 i Europa-Parlamentets og Rådets forordning nr. 864/2007 af 11. juli 2007 om lovvalgsregler for forpligtelser uden for kontrakt (Rom II-forordningen) (EUT 2007, L 199, s. 40, herefter »Rom II-forordningen«) med overskriften »Illoyal konkurrence og handlinger, der begrænser den frie konkurrence« bestemmer som følger i stk. 1:

»På en forpligtelse uden for kontrakt, der udspringer af illoyal konkurrence, anvendes loven i det land, hvor konkurrenceforholdene eller forbrugernes kollektive interesser påvirkes eller vil kunne blive påvirket.«

Twisten i hovedsagen og det præjudicielle spørgsmål

- 7 VKI, hvis vedtægtsmæssige formål omfatter for retterne at gøre rettigheder overdraget til foreningen af forbrugerne gældende, har den 6. september 2018 anlagt sag for Landesgericht Klagenfurt (den regionale domstol i Klagenfurt, Østrig), med påstand om, at Volkswagen tilpligtes at betale foreningen 3 611 806 EUR samt renter, gebyrer og omkostninger, og om, at det fastslås, at selskabet er ansvarlig for alle de tab, som endnu ikke kan opgøres, og/eller som måtte indtræde i fremtiden.
- 8 VKI har til støtte for sin påstand baseret sig på Volkswagens erstatningsansvar uden for kontrakt, idet organisationen har gjort gældende, at 574 forbrugere, som har overdraget deres rettigheder til organisationen med henblik på søgsmålet i hovedsagen, i Østrig havde erhvervet nye eller brugte køretøjer udstyret med en motor af typen EA 189, inden det, den 18. september 2015, blev afsløret over for offentligheden, at Volkswagen havde manipuleret oplysninger om udstødningsemissioner i disse køretøjer. Ifølge VKI var disse motorer udstyret med en »manipulationsanordning«, som er ulovlig, henset til Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EF) nr. 715/2007 af 20. juni 2007 om typegodkendelse af motorkøretøjer med hensyn til emissioner fra lette personbiler og lette erhvervskøretøjer (Euro 5 og Euro 6), om adgang til reparations- og vedligeholdelsesinformationer om køretøjer (EUT 2007, L 171, s. 1). Der er tale om en software, som bevirker, at der på prøvestanden blev emitteret »rene udstødningsemissioner«, dvs. udstødningsemissioner, som lå inden for de foreskrevne grænseværdier, mens der ved almindelig kørsel med køretøjerne, dvs. på gaden, faktisk blev emitteret skadelige stoffer i et omfang, som var mange gange større end de foreskrevne grænseværdier. Det er kun på grund af denne software, som manipulerer oplysningerne om udstødningsemissioner, at Volkswagen kunne opnå den i EU-bestemmelserne foreskrevne typegodkendelse for køretøjer udstyret med en motor af typen EA 189.

- 9 Ifølge VKI består den ejerne af disse motorkøretøjer forvoldte skade i, at hvis de havde haft kendskab til den omhandlede manipulation, ville de enten ikke have købt et sådant køretøj, eller også ville de have opnået prisreduktion på mindst 30%. De omhandlede køretøjer var fejlbehæftede fra begyndelsen, og deres markedsværdi og dermed deres købspis var derfor væsentligt lavere end den pris, som reelt var blevet betalt. Forskellen var udtryk for et tab, som gav krav på erstatning.
- 10 VKI har for at begrunde den forelæggende rets internationale kompetence baseret sig på artikel 7, nr. 2), i forordning nr. 1215/2012. Indgåelse af købekontrakten, betaling af købsprisen og overdragelse eller udlevering af køretøjerne fandt i alle tilfælde sted i den forelæggende rets område. Der er således ikke blot tale om et tab som følge af købet af køretøjerne, men om et oprindeligt tab, som begrunder den nævnte rets kompetence. Dette består i en formindskelse af forbrugerens formue tidligst ved købet og overdragelsen af køretøjerne på udleveringsstedet, og denne formindskelse indtrådte således i den forelæggende rets område. Det var på dette sted, at Volkswagens ansvarspådragende adfærd første gang havde virkning og skadede de pågældende forbrugere direkte.
- 11 Volkswagen har nedlagt påstand om afvisning og bestridt, at den forelæggende ret har international kompetence i henhold til artikel 7, nr. 2), i forordning nr. 1215/2012.
- 12 Den forelæggende ret er i tvivl om, hvorvidt det i det foreliggende tilfælde gælder, at den omstændighed, at de omhandlede køretøjer er blevet købt hos videreforhandlere i Østrig og leveret i Østrig, i sig selv er tilstrækkelig til at kunne begrunde de østrigske retters kompetence, henset til denne bestemmelse. Den forelæggende ret har af Domstolens praksis og bl.a. dom af 19. september 1995, *Marinari* (C-364/93, EU:C:1995:289, præmis 14 og 15), udledt den konklusion, at værnetinget i sager om erstatning uden for kontrakt kun er åbent for direkte skadelidte, i det omfang de påberåber sig en oprindeligt skade og ikke blot følgeskader.
- 13 Den forelæggende ret er af den opfattelse, at softwaren, som har gjort det muligt at manipulere oplysningerne om udstødningsemissioner fra de omhandlede køretøjer, har bevirket en oprindelig skade, mens den af VKI påberåbte skade bestående i en reduktion af værdien af disse køretøjer er udtryk for en følgeskade, som er resultatet af den omstændighed, at de nævnte køretøjer er behæftet med en materiel fejl.
- 14 Den forelæggende ret har rejst spørgsmålet om, hvorvidt et rent formuetaf som følge af en ansvarspådragende handling kan begrunde en kompetence som omhandlet i artikel 7, nr. 2), i forordning (EU) nr. 1215/2012.
- 15 Den forelæggende ret har anført, at i lyset af dom af 16. juni 2016, *Universal Music International Holding* (C-12/15, EU:C:2016:449), taler visse aspekter af hovedsagen for fastsættelse af stedet, hvor den skadegørende handling er foretaget, til Tyskland. Selv om denne skade, ifølge den af VKI fastsatte tese, indtrådte med købet og leveringen i Østrig af køretøjer udstyret med en software, der manipulerer oplysningerne om udstødningsemissioner, vedrører alle erstatningskravene, henset til de faktiske omstændigheder, en og samme ting, nemlig den skadevoldende adfærd, som foreholdes Volkswagen, og som har fundet sted på dette selskabs hjemsted, dvs. i Tyskland. Af hensyn til sagens behandling, navnlig nærheden til tvistens genstand og lettere bevisoptagelse, må de tyske retter således objektivt set antages at være bedst egnede til at afklare ansvaret for de påberåbte skader. Kompetencen for retterne på det sted, hvor de omhandlede køretøjer er købt, og hvor de er leveret til den sidste bruger, som omfatter købere af brugte køretøjer, opfylder ikke nødvendigvis kravet om, at den retslige kompetence skal være forudsigelig.
- 16 Den forelæggende ret har endelig rejst spørgsmålet, om en anerkendelse af de østrigske retters internationale kompetence er forenelig med en streng fortolkning af de specielle kompetenceregler i forordning nr. 1215/2012, som krævet i Domstolens praksis.

- 17 På denne baggrund har Landesgericht Klagenfurt (den regionale domstol i Klagenfurt) besluttet at udsætte sagen og forelægge Domstolen følgende præjudicielle spørgsmål:

»Skal artikel 7, nr. 2), i [forordning nr. 1215/2012] fortolkes således, at det sted i en medlemsstat, hvor en skade er indtrådt, i en situation som den i hovedsagen omhandlede kan anses for »det sted, hvor skadetilføjjelsen er foregået«, når skaden udelukkende består i et formuetab, som en direkte følge af en ansvarspådragende handling, der er foretaget i en anden medlemsstat?«

Om formaliteten

- 18 VKI har i sine skriftlige indlæg anført, at anmodningen om præjudiciel afgørelse skal afvises med den begrundelse, at det forelagte spørgsmål er helt uden interesse og hypotetisk.
- 19 Det følger imidlertid af fast restpraksis, at der er en formodning for, at de spørgsmål om EU-rettens fortolkning, som den nationale ret har forelagt på baggrund af de retlige og faktiske omstændigheder, som den har ansvaret for at fastlægge – og hvis rigtighed det ikke tilkommer Domstolen at efterprøve – er relevante. Domstolen kan kun afvise en anmodning fra en national ret, hvis det klart fremgår, at den ønskede fortolkning af EU-retten savner enhver forbindelse med realiteten i hovedsagen eller dennes genstand, såfremt problemet er af hypotetisk karakter, eller såfremt Domstolen ikke råder over de faktiske og retlige oplysninger, som er nødvendige for, at den kan give en hensigtsmæssig besvarelse af de forelagte spørgsmål (jf. bl.a. dom af 7.5.2020, Rina, C-641/18, EU:C:2020:349, præmis 22 og den deri nævnte retspraksis).
- 20 I den foreliggende sag skal det fastslås, at anmodningen om præjudiciel afgørelse kan antages til realitetsbehandling, eftersom det fremgår af forelæggelsesafgørelsen, at den anmodede fortolkning af artikel 7, nr. 2), i forordning nr. 1215/2012 er nødvendig med henblik på at afgøre, om den forelæggende ret i medfør af denne bestemmelse er kompetent til at træffe afgørelse i tvisten i hovedsagen.

Om det præjudicielle spørgsmål

- 21 Med spørgsmålet ønsker den forelæggende ret nærmere bestemt oplyst, om artikel 7, nr. 2), i forordning nr. 1215/2012 skal fortolkes således, at når køretøjer i en medlemsstat af deres producent ulovligt er blevet udstyret med en software, som manipulerer oplysningerne om udstødningsemissioner, inden de erhverves af en tredjemand i en anden medlemsstat, er stedet for skadens indtræden i sidstnævnte medlemsstat.
- 22 Det bemærkes indledningsvis, at for så vidt som det følger af 34. betragtning til forordning nr. 1215/2012, at denne ophæver og erstatter Rådets forordning (EF) nr. 44/2001 af 22. december 2000 om retternes kompetence og om anerkendelse og fuldbyrdelse af retsafgørelser på det civil- og handelsretlige område, som selv erstattede konventionen af 27. september 1968 om retternes kompetence og om fuldbyrdelse af retsafgørelser i borgerlige sager, herunder handelssager (EFT 2001, L 12, s. 1), som har afløst konventionen af 27. september 1968 om retternes kompetence og om fuldbyrdelse af retsafgørelser i borgerlige sager, herunder handelssager EFT 1978, L 304, s. 17), som ændret ved de efterfølgende konventioner om nye medlemsstaters tiltrædelse af denne konvention (herefter »Bruxelleskonventionen«), gælder den af Domstolen anlagte fortolkning af disse sidstnævnte instrumenters bestemmelser ligeledes for forordning nr. 1215/2012, når disse bestemmelser kan »sidestilles« med hinanden (dom af 29.7.2019, Tibor-Trans, C-451/18, EU:C:2019:635, præmis 23 og den deri nævnte retspraksis). Dette er tilfældet for dels artikel 5, nr. 3), i Bruxelleskonventionen og i forordning nr. 44/2001, dels artikel 7, nr. 2), i forordning nr. 1215/2012 (jf. i denne retning dom af 31.5.2018, Nothartová, C-306/17, EU:C:2018:360, præmis 18 og den deri nævnte retspraksis).

- 23 Som det gentagne gange er blevet fastslået af Domstolen i dens retspraksis vedrørende disse bestemmelser, omhandler begrebet »det sted, hvor skadetilføjelsen er foregået«, både stedet for skadens indtræden og stedet for den skadevoldende begivenhed, der ligger til grund for denne skade, således at sagsøgte efter sagsøgerens valg kan sagsøges ved retten på det ene eller det andet af disse to steder (dom af 16.7.2009, Zuid-Chemie, C-189/08, EU:C:2009:475, præmis 23, og af 29.7.2019, Tibor-Trans, C-451/18, EU:C:2019:635, præmis 25 og den deri nævnte retspraksis).
- 24 I den foreliggende sag fremgår det af de sagsakter, som Domstolen råder over, at stedet for den skadevoldende begivenhed er i den medlemsstat, på hvis område de omhandlede motorkøretøjer er blevet udstyret med en software, som manipulerer oplysningerne om udstødningsemissioner, dvs. i Tyskland.
- 25 Hvad angår stedet for skadens indtræden skal det fastlægges, hvor dette sted er under omstændigheder som de i hovedsagen omhandlede, dvs. når de skadelige konsekvenser først har vist sig efter erhvervelsen af de omhandlede køretøjer og i en anden medlemsstat, i det foreliggende tilfælde i Østrig.
- 26 Den forelæggende ret har i denne forbindelse med rette anført, at det følger af fast retspraksis, at begrebet »det sted, hvor skadetilføjelsen er foregået«, ikke kan fortolkes så bredt, at det omfatter ethvert sted, hvor der kan opstå skadevirkninger af et forhold, som allerede har forvoldt en skade, der faktisk er indtrådt et andet sted. Begrebet kan derfor ikke fortolkes således, at det omfatter det sted, hvor skadelidte hævder at have lidt et formuetab som følge af en skade, der oprindeligt er indtrådt og lidt af ham i en anden stat (dom af 19.9.1995, Marinari, C-364/93, EU:C:1995:289, præmis 14 og 15, og af 29.7.2019, Tibor-Trans, C-451/18, EU:C:2019:635, præmis 28 og den deri nævnte retspraksis).
- 27 Domstolen har også, henset til Bruxelleskonventionens artikel 5, nr. 3), fastslået, at et tab, som blot er en indirekte følge af det tab, der oprindeligt er påført andre personer, der direkte har lidt skade ved en skadetilføjelse, der er indtruffet et andet sted end det, hvor den indirekte skadelidte derefter har haft et tab, ikke kan begrunde den retslige kompetence i medfør af denne bestemmelse (jf. i denne retning dom af 11.1.1990, Dumez France og Tracoba, C-220/88, EU:C:1990:8, præmis 14 og 22).
- 28 Domstolen har ligeledes fastslået, at efterfølgende skadevirkninger ikke kan begrunde tildeling af kompetence på grundlag af artikel 7, nr. 2), i forordning nr. 1215/2012 (jf. i denne retning dom af 29.7.2019, Tibor-Trans, C-451/18, EU:C:2019:635, præmis 27 og den deri nævnte retspraksis).
- 29 I hovedsagen fremgår det imidlertid af de sagsakter, som Domstolen råder over, med forbehold af en bedømmelse af de faktiske omstændigheder, som det tilkommer den forelæggende ret at foretage, at den skade, som VKI har påberåbt sig, består i en værdiforringelse af de omhandlede køretøjer som følge af forskellen mellem den pris, som køberen har betalt for et sådant køretøj, og den reelle værdi af køretøjet på grund af installeringen af en software, som manipulerer oplysningerne om udstødningsemissioner.
- 30 Heraf følger, at selv om disse køretøjer var behæftet med en fejl fra installeringen af denne software, må det følgelig fastslås, at den påberåbte skade først indtrådte på tidspunktet for købet af de nævnte køretøjer ved deres erhvervelse til en højere pris end deres reelle værdi.
- 31 En sådan skade, som ikke forelå, før den endelige køber, som anser sig for påført en skade, erhverver køretøjet, udgør en oprindelig skade i henhold til den retspraksis, der er nævnt i nærværende doms præmis 26, og ikke en indirekte følge af det tab, der oprindeligt er påført andre personer, som omhandlet i den retspraksis, der er nævnt i nærværende doms præmis 27.
- 32 I modsætning til, hvad den forelæggende ret har anført, udgør denne skade desuden heller ikke et rent formuetab.

- 33 Den i hovedsagen omhandlede erstatningssag har ganske vist til formål at opnå en kompensation for værdiforringelsen af de omhandlede køretøjer vurderet til 30% af deres købspris, dvs. en kvantificerbar finansiell kompensation. Som anført af Europa-Kommissionen i dens skriftlige indlæg betyder den omstændighed, at erstatningspåstanden er udtrykt i euros, imidlertid ikke, at der er tale om et rent formuetab. I modsætning til de sager, som gav anledning til dom af 10. juni 2004, Kronhofer (C-168/02, EU:C:2004:364), af 28. januar 2015, Kolassa (C-375/13, EU:C:2015:37), og af 12. september 2018, Löber (C-304/17, EU:C:2018:701), hvor finansielle investeringer havde bevirket en reduktion af de omhandlede personers finansielle aktiver uden nogen forbindelse med et materielt gode, vedrører hovedsagen en fejl, som køretøjer, der er materielle goder, er behæftet med.
- 34 Snarere end et rent formuetab er der i den foreliggende sag tale om en materiel skade, som resulterer i et tab af værdi for hvert omhandlet køretøj, og som følger af den omstændighed, at med afsløringen af installeringen af software, som manipulerer oplysningerne om udstødningsemissioner, består modværdien for betalingen for erhvervelsen af et sådant køretøj i et køretøj, som er behæftet med en mangel, og som derfor har en ringere værdi.
- 35 Det må således konkluderes, at ved markedsføring af køretøjer, som af deres producent er udstyret med en software, som manipulerer oplysningerne om udstødningsemissioner, er den skade, som den endelige køber lider, hverken indirekte eller et rent formuetab, og den indtræder ved købet af et sådant køretøj hos en tredjemand.
- 36 Under omstændigheder som de i nærværende doms præmis 34 og 35 omhandlede overholder en sådan fortolkning af artikel 7, nr. 2), i forordning nr. 1215/2012 formålet om forudsigelighed af kompetencereglerne omhandlet i 15. betragtning til denne forordning, for så vidt som en bilproducent med hjemsted i en medlemsstat, som foretager ulovlige manipulationer på køretøjer markedsført i andre medlemsstater, med rimelighed må kunne forventes at blive sagsøgt for retterne i disse stater (jf. analogt dom af 28.1.2015, Kolassa, C-375/13, EU:C:2015:37, præmis 56, og af 12.9.2018, Löber, C-304/17, EU:C:2018:701, præmis 35).
- 37 En sådan producent, som bevidst overtræder de lovmæssige krav, der gælder for denne, må forvente, at skaden indtræder det sted, hvor det pågældende køretøj erhverves af en person, som med føje må vurdere, at dette køretøj er i overensstemmelse med disse krav, og som dernæst konstaterer, at der er tale om en mangelfuld vare af ringere værdi.
- 38 Denne fortolkning er også i overensstemmelse med de mål om nær tilknytning og god retspleje, som er omhandlet i 16. betragtning til forordning nr. 1215/2012, for så vidt som den nationale ret, med henblik på at bestemme skadens størrelse, kan foranlediges til at bedømme markedsforholdene i den medlemsstat, hvor det nævnte køretøj er blevet købt. Retterne i denne sidstnævnte medlemsstat har nemmest adgang til de bevismidler, som er nødvendige for at foretage disse vurderinger (jf. i denne retning dom af 29.7.2019, Tibor-Trans, C-451/18, EU:C:2019:635, præmis 34)
- 39 Endelig er den nævnte fortolkning i overensstemmelse med de krav om overensstemmelse, som er fastsat i syvende betragtning til Rom II-forordningen, for så vidt som det følger af denne forordnings artikel 6, stk. 1, at stedet for en skades indtræden i en sag om illoyal konkurrence er det sted, »hvor konkurrenceforholdene eller forbrugernes kollektive interesser påvirkes eller vil kunne blive påvirket«. En handling som den i hovedsagen omhandlede, der, idet den kan påvirke de kollektive interesser for forbrugerne som gruppe, udgør illoyal konkurrence (dom af 28.7.2016, Verein für Konsumenteninformation, C-191/15, EU:C:2016:612, præmis 42), kan påvirke disse interesser i enhver medlemsstat, på hvis område den mangelfulde vare er erhvervet af forbrugerne. Ifølge Rom II-forordningen er stedet for skadens indtræden det sted, hvor en sådan vare er købt (jf. analogt dom af 29.7.2019, Tibor-Trans, C-451/18, EU:C:2019:635, præmis 35).

- 40 På baggrund af det foregående skal spørgsmålet besvares med, at artikel 7, nr. 2), i forordning nr. 1215/2012 skal fortolkes således, at når køretøjer i en medlemsstat af deres producent ulovligt er blevet udstyret med en software, som manipulerer oplysningerne om udstødningsemissioner, inden de erhverves af en tredjemand i en anden medlemsstat, er stedet for skadens indtræden i sidstnævnte medlemsstat.

Sagsomkostninger

- 41 Da sagens behandling i forhold til hovedsagens parter udgør et led i den sag, der verserer for den forelæggende ret, tilkommer det denne at træffe afgørelse om sagsomkostningerne. Bortset fra nævnte parters udgifter kan de udgifter, som er afholdt i forbindelse med afgivelse af indlæg for Domstolen, ikke erstattes.

På grundlag af disse præmisser kender Domstolen (Første Afdeling) for ret:

Artikel 7, nr. 2), i Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) nr. 1215/2012 af 12. december 2012 om retternes kompetence og om anerkendelse og fuldbyrdelse af retsafgørelser på det civil- og handelsretlige område skal fortolkes således, at når køretøjer i en medlemsstat af deres producent ulovligt er blevet udstyret med en software, som manipulerer oplysningerne om udstødningsemissioner, inden de erhverves af en tredjemand i en anden medlemsstat, er stedet for skadens indtræden i sidstnævnte medlemsstat.

Underskrifter